

Állásfoglalás virtuális fizetőeszközök ATM automata üzemeltetése körében

I. A TÉNYÁLLÁS

A Kérelmező által előadottak szerint az MNB oldalán olvasható állásfoglalás értelmében: „(...) A fentiek alapján MNB felhívja a figyelmet arra, hogy amennyiben a Kérelmező által végzett tevékenység egyes részelemei nem kizárólag a Fizetésre Használható Virtuális Eszközökhöz kapcsolódnak, hanem a Deviza tv.-ben meghatározott valutával, valamint devizával végzett műveletnek minősülnek, úgy nem zárható ki, hogy ezen kapcsolódó tevékenységek üzletszerű végzése a Hpt. szerinti pénzügyi, vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatások nyújtását valósítja meg. Valutával, valamint devizával végzett pénzügyi, vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatások pedig csak a Hpt.-ben meghatározott szabályok szerint és szervezetek által, az MNB által kiadott engedély birtokában végezhetőek.” A Kérelmező álláspontja szerint ebből az következik, hogy a kizárólag fizetésre használható virtuális eszközökhöz kapcsolódó tevékenység, ekként ilyen ATM automata üzemeltetése nem minősül pénzügyi szolgáltatásnak, ekként nem MNB engedély köteles.

II. A JOGKÉRDÉS

A Kérelmező jogkérdése arra irányul, hogy amennyiben kizárólag virtuális fizetőeszköz (ún. kriptovaluta) váltási tevékenységet végző ATM automatát üzemeltet egy vállalkozás, az az MNB, mint a pénzügyi, pénzügyi vállalkozási tevékenységek körében engedélyező hatósági jogkörrel bíró szervezet engedélyéhez kötött tevékenységnek, illetve a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII törvény (Hpt.) 3. § (1) bekezdése értelmében pénzügyi szolgáltatásnak minősül-e?

III. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

A Kérelmező által leírt tényállás nem tartalmazott részletes magyarázatot a virtuális fizetőeszközök váltásának kizárólagosságára vonatkozóan. Az MNB ezért a jelen állásfoglalás iránti kérelem megválaszolásakor a jogkérdésben foglaltaknak megfelelően egyedül azt vizsgálta, hogy a kizárólag virtuális fizetőeszközök (kriptovaluták) egymás közötti váltását lehetővé tevő automata üzemeltetése, mely semmilyen devizáról és valutáról vagy devizára és valutára váltásra nem alkalmas, a Hpt. 3. § (1)-(2) bekezdése szerinti pénzügyi, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatásnak minősül-e.

A Kérelmező által is hivatkozott, az MNB honlapján elérhető, Bitcoin automata működtetésének, üzemeltetésének jogi megítélése¹ című állásfoglalás 2017. májusi közzététele óta az abban megjelölt, irányadó jogszabályok, a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 11/2011. (IX. 6.) MNB rendelet (Rendelet) hatályon kívül helyezésétől eltekintve nem változtak. A Rendeletet a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 19/2019. (V. 13.) MNB rendelet hatályon kívül helyezte, melyet pedig a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 1/2023. (I. 17.) MNB rendelet helyezett hatályon kívül. Az említett rendeletek és a Rendelet bankjegyzvizsgáló gépek funkcióira és működésére vonatkozó részletes szabályok, valamint a pénzfeldolgozó, a pénzforgalmazó és az egyéb gazdasági szereplő ehhez kapcsolódó teendőiről szóló 2. mellékletének 1.2. pontjában (Ügyfél által kezelt gépek) foglalt rendelkezések azonban tartalmukat tekintve nem változtak.

Fentiekre tekintettel az MNB továbbra is fenntartja és irányadónak tekinti a Bitcoin automata működtetésének, üzemeltetésének jogi megítélése címen közzétett állásfoglalásban részletezetteket, azaz, ha az abban foglalt feltételek a Kérelmező által képviselt vállalkozás esetében is fennállnak, akkor a kizárólag virtuális fizetőeszközök (kriptovaluták) egymás közötti váltását lehetővé tevő automata üzemeltetése nem minősül a Hpt. 3. (1)-(2) bekezdése szerinti pénzügyi, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatásnak. A Kérelmező által bemutatott és az MNB korábbi állásfoglalásában leírt üzleti konstrukciók ugyanakkor, ha csak kis mértékben is, de eltértek egymástól (az MNB korábbi állásfoglalásában bemutatott tényállás szerint a „készülék egyirányú váltásra alkalmas”, míg a jelen Kérelem ilyen jellegű információt nem tartalmazott), ezért az MNB felhívja a Kérelmező figyelmét arra, hogy minden egyes esetet egyedileg szükséges megvizsgálni, melyre jelen kérelem vonatkozásában az MNB rendelkezésére bocsátott rendkívül kevés információra tekintettel nem volt lehetőség.

¹ [https://alk.mnb.hu/data/cms2453595/tmp6044.tmp\(14438466\).pdf](https://alk.mnb.hu/data/cms2453595/tmp6044.tmp(14438466).pdf)

Az MNB felhívja továbbá a Kérelmező figyelmét arra, hogy 2023. június 29-én hatályba lépett a kriptoeszközök piacairól, valamint az 1093/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet, továbbá a 2013/36/EU és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló 2023. május 31-i (EU) 2023/1114 európai parlamenti és tanácsi rendelet (**MiCA**). A MiCA 3. cikk (1) bekezdés 5. pontja a korábbi nem egységes terminológia helyett a kriptoeszköz megnevezést használja az érték vagy jogok olyan digitális megjelenítőjére, „*amely megosztott főkönyvi technológia vagy hasonló technológia alkalmazásával elektronikusan átruházható és tárolható*”. A kriptoeszköz gyűjtőfogalomba így beletartoznak a virtuális fizetőeszközök is.

A tényállásban szereplő tevékenység a MiCA 3. cikk (1) bekezdés 16. pont d) alpontja és 20. pontja szerint kriptoeszközök átváltása más kriptoeszközökre kriptoeszköz-szolgáltatásnak fog minősülni 2024. december 30. napjától. Ugyanis fent írt üzleti modell szerint kriptoeszközökre vonatkozó vételi vagy eladási szerződések kerülnek megkötésre az ügyfelekkel más kriptoeszközök ellenében, saját tőke felhasználásával. Kriptoeszköz-szolgáltatásokat a MiCA 59. cikk (1) bekezdése alapján kizárólag kriptoeszköz-szolgáltatóként engedélyezett jogi személy vagy egyéb vállalkozás jogosult nyújtani, illetve olyan hitelintézet, központi értéktár, befektetési vállalkozás, piacműködtető, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény, ÁÉKBV alapkezelő társaság vagy alternatív befektetési alapkezelő, amely a 60. cikk alapján ilyen típusú kriptoeszköz-szolgáltatásokat nyújthat.

Az MNB tájékoztatja a Kérelmezőt továbbá arról, hogy a MiCA 143. cikk (3) bekezdésének első kettő fordulata értelmében „*azok a kriptoeszköz-szolgáltatók, amelyek az alkalmazandó joggal összhangban nyújtottak szolgáltatást 2024. december 30. előtt, továbbra is folytathatják tevékenységüket 2026. július 1-ig vagy addig, amíg meg nem kapják az 63. cikk szerinti engedélyt, illetve amíg az említett engedély iránti kérelmüket elutasítják, attól függően, hogy melyik következik be hamarabb. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az első albekezdésben a kriptoeszköz-szolgáltatókra vonatkozó átmeneti rendszert, vagy lerövidítik annak időtartamát, amennyiben úgy tekintik, hogy a 2024. december 30. előtt alkalmazandó nemzeti szabályozási keretük kevésbé szigorú, mint e rendelet.*” Erre vonatkozóan javasolt, hogy a Kérelmező kövesse figyelemmel a MiCA magyarországi végrehajtását megvalósító jogalkotási folyamatot².

A MNB felhívja a Kérelmező figyelmét a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (**Pmt.**) 2024. április 1. napjától hatályos 76/F. § - 76/I. §-aira, amelyek alapján az említett átmeneti időszak alatt a virtuális és törvényes fizetőeszközök, illetve virtuális fizetőeszközök közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatás, valamint a letétkezelő pénztárca-szolgáltatás csak a tevékenység megkezdését megelőző bejelentés és nyilvántartásba vétel után végezhető. Az MNB felhívja a Kérelmező figyelmét arra is, hogy a Pmt. 1. § (1) bekezdés n) pontja szerint a Pmt. hatálya kiterjed a Magyarországon székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel rendelkező virtuális és törvényes fizetőeszközök, illetve virtuális fizetőeszközök közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóra, továbbá a Pmt. 5. § f) pontja szerint a *felügyeletet ellátó szerv* a Pmt. 1. § (1) bekezdés f), h), n) o) és r) pontjában meghatározott szolgáltatók vonatkozásában a pénzügyi információs egységként működő hatóság, ami Magyarországon a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítás szervezetében működő Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda³, tehát a fenti bejelentést a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda felé szükséges megtenni.

Budapest, 2024. április 22.

² <https://kormany.hu/dokumentumtar/a-kriptoeszkozok-piacarol-szolo-torveny>

³ <https://nav.gov.hu/penzmosas>